

РИМОВАНІ ВЕСНИ

Від плоті і крові, та духу злиття –
Зачаття словесне.
І перше, і друге, і третє життя –
Римовані весни.

Ваш цвіт удихати припинить лишень
Молитва одпусна,
Для вас даруватиму завтрашній день
Письмовий і усний.

По-спасівськи дум легіон одесний,
Що світлом творимий,
Плоди хай освятить моєї весни
І світлої рими!

Думки несуть римовані трофеї,
Душа бліда наводить марафет.
Я не квазар у голосі Орфея,
Не божество, бо я ще півпоет.

Пишу я, не залежна ні від Кого,
Коли приходять радість чи печаль:
За стіл сідаєм артуровим колом,
Під свіжий вірш п'ємо із м'яти чай.

Перо в руках – не гроші, не кар'єра,
А хрест, який дає поетам Бог.
Я – апріор Гомера й Аліг'єрі;
Я – не поезія, я – поки що пролог.

ПОЛЬОВИЙ ЕТЮД

Засівали поля поети –
Звичайні сільські поля.
Простим поетичним куплетом
Запліднювалась рілля.

Щоб згодом крізь хамство пірею,
В потугах пологів землі
З грядок пробивались ідеї,
Піснями цвіли картоплі'.

ВЕСНЯНЕ

Зустріла вранці погляди птахів,
Вдихнула колір ввічливих тюльпанів.
До мене вчора хрущик підлетів
І прогудів освідчення в коханні.

Та миттю шасть весняний мачо в тінь,
У зелен-долю прадерев привітних.
А я прониклась пафосом цвітінь
У поцілунку зі цнотливим квітнем.

Цей досвід зради бачили сади
І пройнялися з крони до коріння
Промінням сонця, відблиском води...
Весна мені помстилась ластовинням.

ГРУДЕНЬ

Останні подихи тепла,
Останні промені, що гріють...
По листю паморозь пройшла
Зрадлива ще, неначе мрія.

Покриті інеєм хрести,
Набатом подзвін в простір лине.
На завтра може замести
Все, що було в мені дитинне.

Нехай снігів передчуття
Не перетворюється в будень.
Надію – вічності дитя –
В мені окрилює цей грудень.

Є люди-пігулки від горя і бід,
Святого добра корифеї, –
Останній фатально зникаючий вид
Симонів із Кіринії.

СНІЖИНКИ

Повз соціальний вихор-вир,
Повз біг культур, цивілізацій
Летять сніжинки на ковнір
Предметом арт-асоціацій.

Такий собі зимовий цвіт,
Митця Одвічного творіння.
Ніхто не спинить цей політ,
Благословенне це падіння.

...І людству пурх на ковніри
Господніх ласок прототипом,
Готичним поглядом зими,
Небесним радісним привітом...

АНАХАРСІС

*Історія дивилася в два дзеркала:
Античне грецьке й скіфське золоте...
Л. Костенко*

Рух, атараксія, апейрон, катарсис....
Сім мудреців – бродячий євпатрид....
Ти був із них – філософ Анахарсис,
Не із Мілету, не борисфенід.

Співця Гомера сім аж міст ділило,
Бо всяк ерист поета поважав;
Тут Геродот підкинув інше діло:
Ти – тінь віків одразу двох держав.

Який народ твою вшанує славу?
Дажбог чи Зевс чекають панахид?
Пророк – він є апокрифом держави,
Але ніколи просто апатрид!

Крізь час і рух, субстанцій “є” і “буде”,
Едипів комплекс і Дамоклів меч
Йде автохтон сократівських прелюдій –
Злітає пил з космоцентричних плеч.

Спішить Хірон. Зникають Анти й анти,
Кентавр пасеться в пластику отав...
І треба ж так, що постмодерн Атлантом
Про тебе пам'ять із епох підняв.

Кому ж чекать – Ксантипі чи Меланці –
Із відданістю тисяч Андромах,
Як скіфський дід в античній вишиванці
Пошкандибає знову по віках?

ПЕЧАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ ЕВОЛЮЦІЇ

До сліз покiрно iз останнiх сил
Iз фотосесiй лiзе, нiби з бою,
Красунчик пляжу – Дандi-крокодил –
Останнiй культ часiв палеозою.

Як саркофаг пiдпилених зубiв,
Розкриє пащу проковтнути сонце.
Канiбалiзму мiфо-плазунiв
Дитя поп-корн пiдносить у долонцi.

Ще дикий погляд – зiкурат епох –
Ховає вiдблиск вимерзлих квазарiв.
I пустить Дандi сльози, мов горох,
Слизькi, як мiф про давнiх динозаврiв.

КАЗКА ПРО ПІСЕННУ МУЗУ

Чи з океану, чи з небес
Почувся голос ніжний десь,
І тут з'явилася предивна Муза пісні.
Її дзвінкий і ясний спів
Так передать ніхто не вмів,
Він схожий був на промінь сонячно-барвистий.

Зійшлись на звуки звір і птах,
Пегаси мчали по вітрах,
І трави шепотіли в такт музичній Діві.
Помірно гомін всюди згас,
Почувши Музи ніжний глас, –
Вдихала вся природа таємничі співи.

Ті звуки йшли луною скрізь,
Їх чули води, луки, ліс...
І ожила казкова суть у мить чарівну.
Цар-місяць човником поплив
Поміж зелених берегів
І зірку вів, свою замріяну царівну.

Мінором біла ніч рида –
Дзвенить музична шарада, –
Сакральну тишу розпинала Каліопа.
Квітки голівки підняли
Пісні почувши чарівні,
Крилатий кінь все підтанцьовував галопом.

Світанок стер усі дива.
І берег річку обмива...
Затихли звуки гам пісенної Цариці...
Та ожили в серцях людей
І додали нових ідей
Для створення музичних композицій!

*Заслуженому діячу мистецтв України
Олександрю Тарасенку*

Засвітять рампи, заgrimлять оркестри,
Доріжки слави проповзуть плющем,
На сцену вийде корифей, маестро!
Ну і нехай, що в серці знову щем...

І біс в ребро! В музичну хлань! Аж раптом
Задуха часу здавить суть митця –
Холодність залу постає затактом.
І все життя отак от, все життя!..

Під час антракту випалить цигарку.
Ввійдуть в легенду словоблуд без меж,
Відверта фразу: «Як мені тут жарко!»
І вся «тарасенщина» нотна теж.

ДАВНІЙ ХРАМ

Вкритий пилом, як злотом порфири,
Пилом правд і неправд всіх століть,
На сторожі поліської віри
Храм архангелом часу стоїть.

Боже правий, усе – на поталу!
Він – живе: ветхий, з деревини,
Мов у світі бувають-не бувало
Ні безбожництва, ані війни.

Прах святинь у невірстві полеглих
Вже давно змили води Случа.

Тільки він – як незгасла свіча!
Надслучанська і альфа, й омега!

І допоки шуміти житами,
І нащадкам зростати у мирі,
Височітиме славою храм
На вершині поліської віри!

МУЧЕНИЦЯ ІРИНА

Для вірних чад святого Воскресіння
В поповнення небесних час настав.
І кожен з них узяв свого хреста,
І кожен з них завітчувавсь камінням.

Коли безбожник знов на трон зійшов,
У цю терново-вінкову годину,
Коли лилася мученицька кров,
Жила дівиця, в хрещенні – Ірина.

Батьки заможні, гроші і будинок,
Розкішні шати, персні, декольте.
І раптом Бог послав таку людину,
Яка в душі залишила святе.

В Ірині світле проросло начало.
І з гіркотою тяжкості хреста
Відчула радість Господа Христа,
Язичництво яку не дарувало.

«Я – християнка!» – з серця крізь уста,
«Я – християнка!» – наче грім із неба.
І час пророцтва Божого настав:
З Едему гілка, змії... і діадема.

Коли вже ллється мученицька кров,
У цю терново-вінкову годину
Звертаюсь я до тебе знов і знов:
Молись за мене, о свята Ірино!

*Немає нічого більшого за ту любов,
як хто покладе душу свою за друзів своїх.
Іоан. 15:13*

Довіру істинно плека,
Мов квітку юну,
Простерта зболена рука,
В яку не плюнуть.

Хай щирість вкута у фелон
Персти в стигматах,
Бо яюсь раз чужу долонь
Попросиш дати.

Немає вищої краси
В блаженстві звуку,
Як світло відгуку ясі
“Подайте руку!..”

ПЕРВОСНІГ

Це не зима, та вже й не осінь,
Бо жовтень снігом притрусив.
Рвонути б анархічно-босій,
Пройтись по восьмому із див!

Та увійти у первозиму,
Хоч як хотіла б – не змогла:
Не пустять рученят обійми
І дотик мужнього чола...

ЗУСТРІЧ ЗА КАВОЮ

Стрілися двоє експромтно-цікаво
Десь у кафе чужого міста.
Стало спекотно, мабуть, від кави,
Ну і поглядам дуже тісно.

Погляди.
Спогади:
Різні світанки –
Кави філіжанки.
Зустрічі.
Проводи.
Хто – «за компанію»,
Хто – до сповіді.
Окреме горе.
Окреме щастя.
Хто – «за успіх»,
Хто – до Причастя.
Хто – в світ,
Хто – за очі.
А літ!..
Чекаючи...

Мимохідь вісті...
...І...
Стрілися друзі в чужому місті.

От вже бувають випадки з кави!
Була нічиєю – твоєю стала.

Моєму чоловікові Ярославу присвячую

*Цікаво, але я помітила, що в храмі ти даруєш мені
квіти під Розп'яттям.*

Зі щоденникового запису

З посмішкою рідною до болю
З рук твоїх троянда пророста
Біля розп'ятої Любові,
Біля розп'ятого Христа.

Он у чім ідея розп'яття,
Суть уся вселенського жалю:
Щоб колись у храмі під розп'яттям
Хтось комусь сказав святе «Люблю!»

І Господні розпростерті длані
Раді в сотню раз благословлять
Цю троянду, куплену коханій,
Цю вітринно-тиху благодать.

Будуть хай благословенні муки
І пролита недаремно кров
За кохані, добрі, ніжні руки,
Що дарують в пелюстках любов!

ІКОНІ «СТРАСНОЇ» БОГОРОДИЦІ

Сльоза Твоя, Пречистая, –
У ній все зло землі.
Прибитий мною, грішною,
Син Божий на хресті.

І всесвіт розривається
Від Материнських сліз.
Кривавий брязкіт цвяхами
І тріск роздертих риз.

Вона стоїть і дивиться,
Як Син Її вмира.
Рида Свята Владичиця, –
Опущена глава.

Свята розп'ята Істина,
В душі, неначе смерч.
Прости мені, Пречистая,
За цю Христову смерть...

Коли печаль ввіходить в серце знов
І з серця йде лише тяжке зітхання,
Я розгортаю свій молитвослов
На сторінках «Канону покаяння».

Впаде сльоза гаряча на «Амінь»,
Відчую враз, уся в тяжких провинах,
Ту многомилість вічних провидінь,
З якою йшла від Бога Магдалина.

ПОЛІТ

Я – зойк землі, я – плач небес,
Я – птах між хмар і світом.
До Тебе в небо голубе,
Лечу, боюсь спуститись.

Мені б до світла, до висот,
Від пилу змити крила,
На жаль, у них сліпий народ
Чомусь пускає стріли.

Я – зойк землі, я – плач небес,
Я – птах між світлом й тінню.
Я чую вибухи АЕС,
Фатальні, безнадійні.

Горить вогонь – лечу в огонь,
Затоплююсь водою
І оцет п'ю з чужих долонь,
Щоб тільки бути з Тобою.

Я – зойк землі, я – плач небес,
Я – птах між даллю й кроком.
Я – вік новий, я – вік-прогрес,
Я – вік борделю й року.

Терпиш усе – і я терплю.
А знизу – землетруси,
А світ встановлює петлю,
В яку вступити мусить.

Гряде фінал. Прости-пробач.
Кінець усього світу.
Землі болить, а небо – вплач.
Я – птах, – мені летіти.

ПОРАНЕНИЙ ПТАХ

Я вважала, що легким буває хрест.
Це помилка – сподіватися на себе.
Я мов птах, що впав поранений з небес,
І так жалісно дивлюсь в далеке небо.

Натщесерце біль топлю в святій воді,
Хвору душу обілляє елей молитви.
І святу любов відчую на собі,
Ту, що цвяхами колись було прибито.

Доторкнувшись до Господньої руки,
Відштовхнуся від буденності й печалі.
Це той час, коли мій хрест стає легким,
Це той час, коли летіти треба далі.

*Присвячую духовному другу
і брату во Христі о. Герману*

Ти подаруєш чорні вервиці
І пом'янеш за Псалтирем.
Кудись поїдеш і повернешся
У те, що звать монастирем.

Святі підрясники і мантії,
Єпитрахилі і хрести
Хіба дають якусь гарантію
Без власних спроб когось спасти.

А завтра – послухи виснажливі.
І вкотре – докір без вини.
На Образ глянеш і відрадливо
Шепнеш: спаси і сохрани!

У келії – свіча, як терниця,
Твердуце ліжко, й благодать,
І у куточку – чорні вервиці,
Що передумав дарувать.

СІЛЬСЬКІ АПОЛОГЕТИ

На свіжі news релігполітоснов
Уже давно своє наклали вето
Старі бабуні по кутках церков –
Такі собі сільські апологети.

І екзегет, а дяк і поготів,
Священик юний теж того не знає,
Що перед тим, коли доїть корів,
На вим'я треба класти хресне знам'я.

Сьогодні утвар під «куплю-продам»,
Вже сповідатись можна в Інтернеті;
А по кутках старі апологети
Стовпами віри підпирають храм.

Господня милість – іскорка надії
У розіп'ятій відчаєм душі, –
Вона ледь-ледь, але ж таки жевріє
І вперто здмухнуть ти не поспіши.

Хоч світ пускає сотні стріл у груди,
Лягти на дно – безглуздий результат:
Ще поцілує не один Іуда,
І руки вміє не один Пилат.

Господня милість – саджанець любові,
Що в серці ронить благовонний цвіт.
Тебе убив, образив світ до болю,
Ти оживеш і більш полюбиш світ.

І серце раптом, вчора ще розбите,
Пошле промінчик світла на уста.
І знову в грудях порухи молитви,
І знову погляд з пошуком Христа.

МЕЖИРІЦЬКИЙ-ОСТРОЗЬКИЙ МОНАСТИР

Синіють бані, світяться хрести,
І дзвони, що лунають в серце кожне.
Межиріцький-Острозький монастир,
Обитель Свято-Троїцька Господня.

Свічки воскові, ладан і квітки;
Нічні молебні, ранні літургії.
І плачу я, коли споглянеш Ти
На мене із ікони, Чиста Діво.

Іде до храму православний люд,
Несе в серцях любов, надію, віру.
Прийми й мою молитву, я молю,
Бо я у милість Сина Твого вірю.

Межиріцький-Острозький монастир –
Для душ загиблих острівець спасіння.
Твої хай сяють бані і хрести
Во славу Божу, в знак благословіння.

МОНОЛОГ

...Раптом станеться: в серце – мороз...
І шукаючи скрізь оазу,
Я спитаю Тебе: «ТИ – ХРИСТОС?», -
ТИ промовиш як завжди: «АЗ ЕСЬМЬ!».

І здіймуться птахи із грудей!
Гляну ввись. Ну що це я, справді!..
Та й піду із вогнем до людей –
У очах їх шукати правди.

А коли я заплутаюсь – де
Храми душ, а де душі храмів,
ТИ за руку мене поведеш
Вже протоптаними слідами.

ОДА МАТЕРИНСТВУ

Коли з гнізда злетять птахи дорослі,
Хтось образок поставить на столі
І так відверто в висоту попросить
За найрідніших діток на землі.
Комусь туман заплутає волосся,
І хтось зіпреться, повен дум, на стіл.
Це ти, матусю, пташко стоголоса,
Така крилата і така без крил.
Дідуньо час приспить альбом в шухляді,
Де сплять літа, де світло юні спить:
До тебе де там тій Шахерезаді!
Ні, ти молодшаєш, матусю, кожну мить!
Тихенько вітер прошумить паролі
Дерев крислатих – побратимів хмар.
Такий закон від Господа і долі –
У спілці бути вічно рідних мам.
Оранти долі, з фартухом, в хустині,
Ідуть крізь простір, крізь невпинний час,
Зів'ють сім'ю та виростять дитину
І так буденно зйдуть на Парнас.
За весь туман, що обвива волосся,
За молитви, як свічі у імлі,
За ті вітри, що в Небо їх доносять,
Тремкий уклін, як совість, до землі.

ЛЕЛЕКИ

Лелеки... Люди... Хочу світла!
Обличчя, маски, силуети...
Мене рятує лиш молитва,
Коли біда снує тенета.

Поміж нещасть, журби, печалі
(Нема стільця – то на колінах);
Можливо, й не ортодоксально
Співать псалми під піаніно.

Душа і чашка унісоном
Ридають відгуком розбитим,
Я раптом гляну на ікону
І знову так захочу жити!

Небесні звуки недалеко,
І ніби бачу світло вічне...
Мені повірять лиш лелеки:
Лелеки й небо – ідентичні.

АВТОСПОГАД

На всі шляхи, на всі життєві раллі
Твоя любов мене благословить.
Моя сльоза сміється автодаллю
І сну не дасть ночами ні на мить.

За поворотом зникне погляд хутко,
Якому в серці вічністю цвісти.
Лукаво гляне відстань на маршрутку
І потім знову сяде за листи.

Навіє спогад автопанорама,
Пейзаж у вікнах тоне у сльозах:
Заплющу очі – біля буса мама...
... І знову авторучка, автошлях...

НА БЕРЕГАХ СМОРОДИНКИ-РІКИ

Присвячую своїй бабусі Удодік Ніні Іванівні

Складали мальви сотні колисанок,
Казкам у кошик падали зірки...
Чиясь зоря зустріла перший ранок
На берегах Смородинки-ріки.

На плечі хат спирались сонні ночі,
Верба пила із тихих вод життя.
Стояла постать у вікні пророчо
І зір нових творила відкриття.

Цвіркун вечірній звився на ферматі, –
І кожен звук – рядок із книг сивіл;
Співали півні гімни древній хаті,
А біля хати – півники цвіли.

І в котрий раз зірками вкритий ганок,
Плетіння Доль у зморшкості руки,
Як і колись, благословлять мій ранок
І перший цвіт на берегах ріки.

ПРАБАБУСИН ДІМ

Вдивлялись малъви в Очі образів,
У душу бабці – крізь віконні рами.
Там і павук якби щось розумів,
То вже б давно розспівував псалмами;

З дверей щілини тиснувсь, мов крадій,
Афонський ладан й запах корвалолу.
Хатина в бабці – зікурат надій,
Хатина в бабці – християнства школа.

Бабусин дім – розгублене дитя, –
Чуже життя шукає в ньому місця.
...І з павуком з-під віника летять
Останні зерна інфантивних істин.

ОСІННЄ ЛИСТЯ

Під кроки жовтня-фаталіста
Обличчям в бруд без каяття
Лягають діти падолисту
Своїм «існую» під взуття.

Калюжам туляться в обійми,
У вікна тиснуться машин,
Тепер нікому непотрібні
Натурщики пейзаж-картин.

Співа доріг багаттяграєм
Осінній реквієм життя,
І зжовклу долю опускає
Листок в палаюче сміття.

Гляне квітка молитовно вгору –
Там далеко десь Небесна Дома.
Пахне літо стронцієм і бором,
Де земля стає Армагеддоном.

В ці останні дні цивілізацій
Що в росі залишиться з епохи? –
Характерна зміна радіацій,
Світло сонця ясного ще трохи...

Вічна туга на листку-долоні,
Квітка зронить краплю-діадему.
І зів'яне на Армагеддоні
Вже остання часточка Едему.

ТУТАНХАМОН І СМЕРТЬ

«Фемідність» смерті – як не ідентична
Банкнотним шурхам, блискотам корон.
На зсохлих шкірах молодих теличок
Ридав літопис: «Вмер Тутанхамон!».

І цар, і бог цнотливий до мороки,
Мільярд наложниць, та ж дитя дитям.
В сімнадцять літ назад ще сотні років
Смоктали грудь антропоматерям.

Ще не було і чутки про Хірона,
Кому ж у рай за дань переправлять?
Смерть не лякає титул фараона
І факт, що в неї малолітня знать.

Від сивини і до неповноріччя
(«Все із вогню», як скаже Парменід).
Будує смерть літопис Межиріччя
І сім чудес у формі пірамід.

Цей життєпад провидіти не м'она,
Хоч як би низько не літав бог Ра.
Тут був і тут нема Тутанхамона –
Приходить й на властителів пора!..

Ще дуже часто втомлює мамона
Людину, врешті, хоч і фараона.

Хто ж гроб готує (зась собі ложбити) –
Фемідність смерті чи фригідність жити?..

ПОЛІСЬКІ СТІНИ ПЛАЧУ

Ховались залишки у дим
Святого муру
У ніч ні песах, ні пурим,
А йом-кіпуру.

Мов азазелів лжежерці
(Чи ж для розплати?),
Повз тіні колонад-мерців
Вели на страту.

Здіймався стогін біля стін –
Гули євреї:
«Спаси, помилуй, Елохім,
Синів Мойсея!»

Та не спиняв Високий Бог
Цю лють незрячу.
Ставали стіни синагог
Стіною плачу.

На мурах нудився туман
Осілий вранці.
О скільки там відбилось ран,
Кошерних ран цих!

Народ – нащадок прапровин –
Прийняв тортуру
В часи ні песах, ні пурим,
А йом-кіпуру.

*Присвячується єврейській поетесі та публіцисту
з українським корінням Малці Натанзон*

Дивний спогад листами розпалюю:
«Пиши, і дзвони, і заходь».
Віддала свою душу Ізраїлю,
Хоч взяла з України плоть.

Все життя, як складна аномалія:
Усвідомить, перебороть...
Бережи ж ти її, Ізраїлю!
Бережи, вкраїнський Господь.

СПОГАДИ ПРО ГОЩАНСЬКИЙ МОНАСТІР

На паперті мальви цвітуть легіонами,
Хранительки літа й роси.
Кивають панамками світло-червоними,
Як ті, що в дитинстві росли.

Під цими яскравими квіткопарадами
Порив інфантильний приник:
Вони так до болю дороги нагадують
Та чимось ще ... апостольник...

ПОВІЯ

В мольбі-звертанні тихім “Де ти, Доле ?..”
Вона стояла, вщент розбита болем,
І в серці тільки відгук пустоти:
Де взяти силу і куди іти?!
Все починалось ніби як у казці –
Зустріла “принца” у невинній масці.
Летіли дні і ночі без упину.
“Оця з жонатим...” – пролітало в спину.
Кохання й потяг засліпили очі
Ще зовсім юні, але вже жіночі,
А по селу вже вітер чутки сіяв:
“Ну скільки ще пробуде з ним повія?”
Ридала мати перед образами,
Та розставляла свічечки у храмі.
Летіли дні і ночі без упину,
В сльозах молилась мати за дитину.
Зривались з неба зорі в темний обрій,
Усі пекельні розійшлись безодні;
Які страшні приносить доля дари –
Розбите серце, вбивчий абортарій!..
...Свічки, поклони, сповідь і Причастя –
Забути б якось сурогатне щастя.
“Прости, Всевишній...” – на устах жевріє,
А ззаду хтось зашепотить “Повія...”.
А ззаду хтось розкрив криваві рани
Світанку літ, що потьмянів так рано.
...В мольбі-звертанні тихім “Де ти, Доле ?..”
Вона стояла, вщент розбита болем.

Споглядає в п'їтьмі

Вічний Погляд з ікони відверто

Ту молитву за світ,

що тече по запалій щоці.

Розіп'яте життя

без пікантного погляду смерті,

Як дарунок несуть на Голгофу талану...

ченці.

ЗИМОВА НОСТАЛЬГІЯ

В шибці зимовими квітами
В'ються морози стрімкі.
...Ніччю такими розбитими
Душі стають і думки.

Лобом до скла: бачу, шалями
Стелить доріжжя пусте.
...І над моїми печалями
Мертвий розарій росте!

Свище. Розстебнуті гудзики.
Кинусь у вихору пил.
Вічно приречена музика
Диких пухнастих світил.

Шалями віхол сповитая,
Стану на вівтар пільми.
Розпач, розгули завій та я
В розпалі оргій зими.

...Скроня до рами притулиться,
Іній розтане в руках...
Відображається вулиця
По-філософськи в шибках!..

ПРОЛІСОК НА МОГИЛІ

***Світлій пам'яті мого дідуся
Удодіка Віктора Харитоновича***

На могилі пролісок зацвів,
Як молитва з вірою у літо,
Автохтоном вікових лісів,
Молодим весняним неофітом.

Час летить, як птах з чужих країв.
Помирають зими, свічі, люди...
... На могилі пролісок зацвів
І життя вдихнув на повні груди.

*Світлій пам'яті польських жертв катинської
авіакатастрофи 2010 року*

Над Смоленськом літак металевим Ікаром,
Інтригуючи небо і пресу.
Задивлялись прем'єри в абстракцію хмари,
Посміхнулась послу стюардеса.

Час-разарій в єпископській бігав долоні,
На душі розкривались стигмати.
Знизу ліс залюднів, смертю пахло в озоні,
Коли «Ре-кві-єм» брали абати.

Розірвалося раптом намисто разарій!
Не молитва життя – смертна проза.
І лунає в обробці убивств і аварій
Цей катинський хорал «Ла-крі-мо-за».

У ЛОНІ ВЕСНИ

Життя з'явилося в лоні у весни.
Вагітна щастям, як черешня цвітом!
І трави, ніби з розуму зійшли, –
Цвітуть і пахнуть фолієвим літом.

О, що ту долю випліта, – хто зна?
Чи колискова, чи журба пташина...
І не важливо – жінка чи весна,
Важливо вічне – МАТИ І ДИТИНА.

РАНКОВЕ

На світ з'явилась вранішня росинка –
Туман старезний на траву осів.
Моя маленька донечка Іринка
Вдивлялась вперше в душу цій росі.

А я в сльозу!.. (Ну що робити – жінка).
«Не плаць, не плаць, бо ти велика взе!»
– До мене, доню?

Ні, це до травинки,
Роса з якої, мов жучок повзе.

Сини Гавваф, убивці та повії,
Злі іпостасі святотатних справ,
На смерть Христову привели Марію –
Благословенну до тяжких розправ.

І піднесли на той рожен Голгофський,
Теж розіп'яту на хресті огуд;
Усе злилося: спис і погляд гострий,
Євреє-римський почорнілий люд...

Такий наказ, напевно, був Пилата,
Без нервування, жалю, співчуття, –
Хай не Пречиста, просто навіть мати:
Таке побачить – розп'яли дитя!

“Це ще ж Дитина! Він ще жив так мало!
Моя Кровинко! Леленьку! О, ні!”
Вустами Сина в Матері звучало
“Іллі, Іллі, лама савахтані!*”.

Хто бився в груди, хто почав ридати
Крізь шквал емоцій та нервовий зрив.
А тим зболіти, що відчула Мати,
Ніхто насправді так і не зболів.

Жінки від горя стали непритомніть,
Кричали діти, блідли матері;
З'являлись зморшки і сивіли скроні
За ніч одну, раптово, до пори.

Прийшла Свята із Сином помирати –
Свіча добра в жорстокостей імлі.
Співрозіпнеться з Чадом тільки Мати –
Відвертий Лик любові на землі.

**Боже, Боже, чому ти мене залишив! (ибр.)*

ЦИКЛ «МАТИ І СВІЧА»

1

*Рідна мати моя, ти ночей не доспала.
А. Малишко*

Мені сказала зірка вечорова,
Що до колиски поспіль котру ніч
Приходить ніжний ангел-охоронець,
Знімає смуток із пониклих свіч.

Побачить диво я вночі проснуся.
Хто ж навіщає в тихий час дитя?
Палають світлом свічка і матуся,
Одна – любові, а одна – життя.

Цілує в лоб свою маленьку доню
Та, що сповна без кари і вини,
Та, у якої березневі скроні
Ще не обвиті груднем сивини.

І хай гудуть вітри розлук і втрати,
Спокійно спить диткам у той час,
Коли горять над ними свічка й мати,
Як світ одвічні – мати і свіча.

Сльозами-воском ліплять долю світлу.
Слова-вогонь увись, як два крила.
Я крізь роки нестиму ту молитву,
Яка моє дитинство берегла.

*Переплелись, як мамине шиття,
Сумні мої і радісні дороги
Д. Павличко*

Кохання перше – птаха несмілива!
Свободу мрій мій дух благословить.
Я – юна, я – відверта, я – щаслива
І завтра, і сьогодні, і в цю мить!

Вклонюсь натхненно вранішній дорозі,
Зроблю нове всесвітнє відкриття...
...Стоїть свічею мати на порозі,
Така тривожна, як саме життя.

Дають одвічну хресну настанову
Отих священно-рідних три перста.
Сльоза, немов біля колиски, знову,
І та ж мольба роз'ятрює уста.

Про що той шепіт? Що слеза та просить?
Про дощ зірковий, що впаде до ніг,
Чи про звичайні придорожні роси,
Якими плачуть далечі доріг?

У хаті пахне ладаном чи раєм;
Рушник підсвічний з домою вінча.
Єднають юну долю з рідним краєм
У ніч безсонну мати і свіча.

*За тобою завжди будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата
В. Симоненко*

Летить за роком рік бузьків клинами.
У жовту осінь літній лист злетів...
Я йду до неньки з дочками, синами,
Несу тепло іще серпневих днів.

І вкотре в очі зиркають орлята,
Бо в цих барвисто-молодих очах
Бринить сльоза: і знову рідна хата,
В якій жевріють мати і свіча.

Як постаріла казка опівнічна!
Взялось волосся кольором зими.
Та тільки мама, молода і вічна,
Як всі бабусі, грається з дітьми.

То пригортає, то дає гостинці,
То поцілує, то добру повчить.
Обернеться ураз. Дорослій жінці
Сховати б очі вогкі хоч на мить.

Коли дітей сідаю колихати
(Жура далека хоч на день змовчи!),
Тоді я знаю, що просила мати,
Згоряючи свічею уночі.

*Вона посміхнулась, красива і сива, як доля.
Змахнула рукою, злетіли у вись рушники.
«Лишайтеся щасливі!», - і стала замисленим полем,
На цілу планету, на всі покоління й віки.*

Б. Олійник

Сховався білий іній у волоссі,
В душі тепло, та у роках – зима.
Іду до хати рідної ще й досі,
Вдихну, зрадію!.. А її нема.

Прокрутить пам'ять чорно-білі слайди:
Сіріють лиця, раптом – світлий лик.
Сльоза накопить... Та чого ж бо ради? –
Сім'я, онуки і прожитий вік!

З роками час повинен лікувати,
Слабкою бути вже давно не час.
Свічею долі догоріла мати,
По-материнськи дотліва свіча.

Коли вуста у мам стають як рани.
Спиняйте вітер! Тихо, люди! Ша!
Щасливий той, за кого воском тане
Молитва неньки, чиста, як душа.

ВІРА

Віра рятувала!
Вона вірила:
вистраждана, вимучена,
Вона вірила в вищу волю.
Воля – витвір віри.
Великі вітри витріпували внутрішній всевіт,
винищували веселки, вражаючи варварством.
Вона вірила.
Вона вірила, вкорінюючи віру,
визволяючи від вихорів всередині.
Вона вірила в волю Всевишнього,
вона вимальовувала віру,
вона впіралась ворогу – волі власній.
Вона вдивлялась в вічі вічності, в вічі висотам:
– Рятуйте!..
Вони рятували!
Вистраждану, виболену, виплакану.
Рятована віра вселилась всередину,
воскресила веселки.
Воскресла віра.
Воскресла вона.
Воскресло все.
Вибачте, висоти.
Велично вклоняюсь Всевишньому.

ГОНІТЬ ГІРКОТУ, ГОЛУБИ!

Гірко?

Глянь горішньо –

горизонтом гуркочуть григоріанським гімном
голуби.

Годинами Господні глашатаї

господарюють гладями горизонтів:

грайливо галасують: «гур-гур, гур-гур!»;

грають гамами, голосисті;

гучно гуркають голубині гаївки...

Геніально! –

гедоністичний голубиний голосочок

гонить гіркоту глобалізаційних гільйотин,

гоїть гнійники генофондів.

Громадяни горішніх градів

гасають горизонтом!..

Гріх горювати глядачу голубиної гри.

Гарно, га!

Горизонт, Голуби,

Геніальність голосів –

Гідні Господньої гармонії!

ІМПЕРІЯ ІСТИНИ

Йорданом ішли іудеї.
Інакша істина інтригувала
ідентичних індивідуальностей.
- Існує інша Істина! Істина істин!
Іде імперія Істина! – ізрік Іоанн, -
Іде Ісполин Істини, Іскупитель іде...
Іоанн ісповідував імперію Істини, Істину істин –
Ісуса.

Йордан іскрився.
Ішов Ісус, ішла Істина.
Існувала і імперія Ірода.
(Імперії і іроди інколи ідентичні).
Існує інша імперія?!
Існує інший Імператор?!
Імператор – Ірод! Імперія – Ізраїль!
І імператриця Іродіада існувала...
І Іоанова істина існувала.
Істина... існувала...
Йорданом ішли іудеї.
Інший Ісполин істини ізрікає істину,
Істина істин ізрікає істину!
Імператор – Ісус!
Імперія – Істина!
«Ісполаєті Деспота!!!»

ОДВІЧНИЙ ОБРАЗ

Очі... Обличчя... Одвічні образи.
Оглядаю образ, опускаю очі –
осквернені, осуджені...
Оглядаю одвічний Образ –
одухотворений, окривавлено-омитий.
Очі... Оаза особистого спустошення.
Очі... Обіймають осквернену, осуджену...
Одвічні Очі...
Отой Образ, обведений ореолом,
обробляє обранену особистість;
оті Очі, окликаючи «Отче!»,
очищають одвічно осуджену, озлоблену...
Очі...
Оаза спустошеної особистості;
ореол окривавлено-омитої обожненості;
образ одвічної Отчої опіки.
Осквернена, озлоблена, осуджена,
оглядаю образ, окликаю:
«Отче, очисти!»

РОЗП'ЯТТЯ

Розп'яли...
Рятувальні раніше руки
розмальовувались ранами;
розбите ребро ридало розкривавленою рікою;
римськими руками розривалися ризи.
«Радуйся!» - реготали розпинателі;
ридали рідні.
«Розіпни! Розіпни!» –
розпачливо різало розум.
Розум – розраду розчарованих.
Розп'яли...
Розправились...
Раптом – розкаявся розбійник!
Розп'ятому Равві розкаявся розбійник!!!
Рани – розділені!
Рай – роздарований!
Розгорнуті руки раділи розкаяному.
Радуйся, Равві, роздарованому розп'яттям раю!

СОСНОВЕ

ФОТОРОЗДУМИ

Фольклором фарб,
фресками фантазій,
феєверками форматів
філософствують фотокартки.
Фіксовані фрази,
фотогенічні фігури,
фрагменти фарту,
фатальні факти форс-мажорів, фіаско
формують фоліант фотоальбому.
Фаланги феєрично форсують
фотопостаті,
фотожиття,
фотодолі...
Фактично – фотомонтаж
фотографа ?..
фатум ?..
фортуни ?..

ХУДОЖНИК

*Присвячую моєму чоловікові
Ярославу Рачковському*

Художня хіть – хлань:
хвище, хурделить, хуртовинить!
Художництво – хронічна хвороба –
хочеться, хочеться, хочеться хворіти!
Художництво – хрест –
ховаєшся, ховаєшся, -
хоч би хни – хрест-хрестом!
Художництво – хліб,
хиленький хлібець,
хоча, хвала Христу, художницький!
«Хворий!» - хихочуть харапудливі харцизи,
хазяї хаосу,
хтиві хлібоїди.
Характерно –
хіба хвалитимуть холодносердні халтурники
хвилюючу ходу харит!
Ха! Художники – хлопці хоробрі!
Хвала Христу – художник.
Хлань художництва
хоронить Хроносову хугу.
Хоча хиренний,
хапаю хвилини художньої харизми –
хронічно хрестоносної!

ШЛЯПНИЦЯ

Шляхетна шатенка шмарувала шосейкою –
шаблон шопінгів,
шлягер шарму.
Шиншилова шубка,
шпильки,
ширококльошні шоколадні штани,
швиденька шавка Шушу,
...шикарна шарлахова шляпа!
Шатенка шиє шляпки.
Шанувальниці шарму
шукають шанс
«штурмувати» штукарство шанованої Chanel;
шовіністки шикарності шаленіють,
шикуються шеренгами,
шепочуться,
«шантажують» шляхтянку
шикуванням шампанського Шабо,
штурмуванням шансон-барів,
«шинкуванням шуршиків»...
Ша, шлафрокщина!
Шмарує шарада шарму.
Шиє шлики, шапокляк, шаповали...
Шляпки? Шляпки – ширма.
Шараду – шукайте!
Шовково-шарлахові шляхи
шліфуються шедевральністю.

ЩАСЛИВА!

Щоразу «щеголяю» – щаслива!
Щоденність щедрить щиглями,
щиромордиться,
щодуху щетиниться,
щосили щипається,
«щиросердечно» ще щирячись.
Щемить щомить.
Щем – щирцем.
Щирець...
Щирець щоранку щипає щиколотки...
Щоранку щєбече щиглик:
«Щедрик, щєдрик, щєдрівочка» –
щоправда, щоліта...
Щаслива, щонайтихіше щєбечу
щигликові щєдрівки, –
щєзає щем.
Щиро «щеголяю» – щаслива –
щоліта,
щозими,
щомиті...
Щаслива!..